

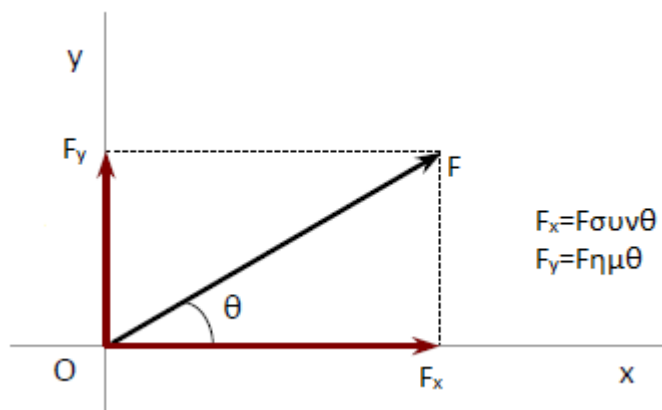
ΔΥΝΑΜΕΙΣ
Επανάληψη

Γενικά:

1. Η δύναμη είναι αποτέλεσμα **αλληλεπίδρασης** δύο σωμάτων τα οποία:
  - α) βρίσκονται σε **επαφή** ή
  - β) βρίσκονται σε **απόσταση**
2. Μερικά παραδείγματα δυνάμεων:

Από επαφή	Από απόσταση
Ελατηρίου Τριβή Άνωση Τάση νήματος Κάθετη δύναμη Αντίσταση του αέρα	Βάρος Ηλεκτρική δύναμη Μαγνητική δύναμη

3. Η **δύναμη είναι διανυσματικό μέγεθος**, δηλαδή για τον προσδιορισμό της απαιτείται να γνωρίζουμε το μέτρο και την κατεύθυνσή της (διεύθυνση και φορά).
4. **Μονάδα μέτρησης** της δύναμης στο S.I. είναι το 1N
5. Αν σε ένα σώμα ενεργούν δύο ή περισσότερες δυνάμεις ταυτόχρονα, στο ίδιο σημείο του τότε η δύναμη που μπορεί να αντικαταστήσει τις δυνάμεις αυτές και να επιφέρει το ίδιο αποτέλεσμα λέγεται **συνισταμένη (ΣF)** και οι δυνάμεις που αντικαθιστά λέγονται **συνιστώσες** της.
6. **Σύνθεση δυνάμεων** λέγεται η διαδικασία προσδιορισμού της συνισταμένης δύναμης δύο ή περισσότερων δυνάμεων, που ενεργούν στο ίδιο σώμα.
7. **Ανάλυση δύναμης σε συνιστώσες** είναι η διαδικασία αντικατάστασης μιας δύναμης από δύο άλλες ισοδύναμες με αυτήν.

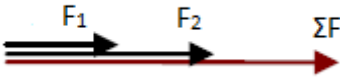
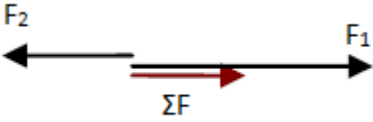
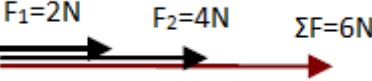
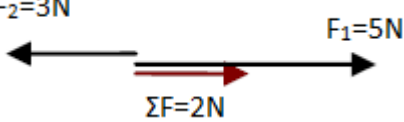

8. **Αδράνεια** είναι η ιδιότητα που έχουν τα σώματα να αντιστέκονται στη μεταβολή της κινητικής τους κατάστασης.

9.

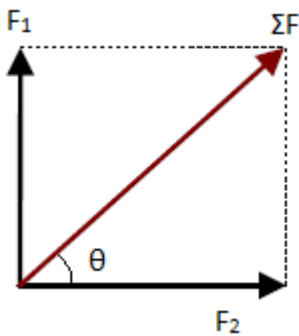
Βάρος (B)	Μάζα (m)
Είναι η δύναμη με την οποία η Γη έλκει ένα σώμα.	Είναι η ποσότητα της ύλης από την οποία αποτελείται ένα σώμα
Είναι διανυσματικό μέγεθος	Είναι μονόμετρο μέγεθος
Μονάδα: 1N	Μονάδα: 1kg
Μεταβάλλεται από τόπο σε τόπο (Μειώνεται καθώς απομακρυνόμαστε από την επιφάνεια της γης και καθώς πάμε από τους πόλους προς τον ισημερινό)	Έχει την ίδια τιμή παντού (ΔΕΝ μεταβάλλεται)
Βάρος και μάζα συνδέονται με τον τύπο: $B=mg$	

Α. Σύνθεση δυνάμεων σε μία διάσταση

Δυνάμεις που έχουν ίδια κατεύθυνση (ομόρροπες)	Δυνάμεις που έχουν αντίθετη κατεύθυνση (αντίρροπες)
 $\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$ $\Sigma F = F_1 + F_2$	 $\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$ $\Sigma F = F_1 - F_2$
Παραδείγματα	
 $\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$ $\Sigma F = F_1 + F_2$ $\Sigma F = 2N + 4N$ $\Sigma F = 6N$	 $\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$ $\Sigma F = F_1 - F_2$ $\Sigma F = 5N - 3N$ $\Sigma F = 2N$

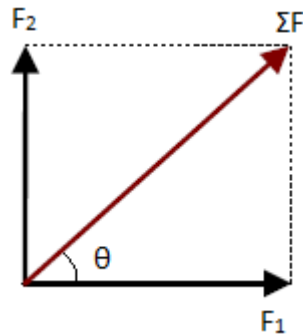
Β. Σύνθεση δυνάμεων στο επίπεδο

Δυνάμεις που έχουν κάθετες διευθύνσεις

$$\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$$

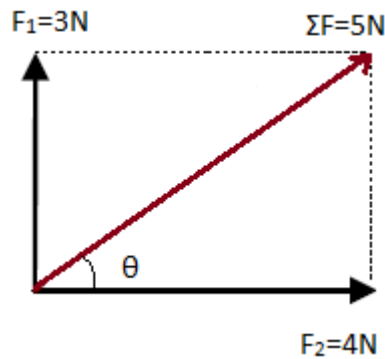
$$\Sigma F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \quad \text{και} \quad \epsilon\phi\theta = \frac{F_1}{F_2}$$

$$\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$$

$$\Sigma F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \quad \text{και} \quad \epsilon\phi\theta = \frac{F_2}{F_1}$$

Παράδειγμα

$$\Sigma \vec{F} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$$

$$\Sigma F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \quad \epsilon\phi\theta = \frac{F_1}{F_2}$$

$$\Sigma F = \sqrt{3^2 + 4^2} \quad \epsilon\phi\theta = \frac{3}{4}$$

$$\Sigma F = \sqrt{9 + 16}$$

$$\Sigma F = \sqrt{25}$$

$$\Sigma F = 5N$$

Δυνάμεις σε τυχαίες διευθύνσεις

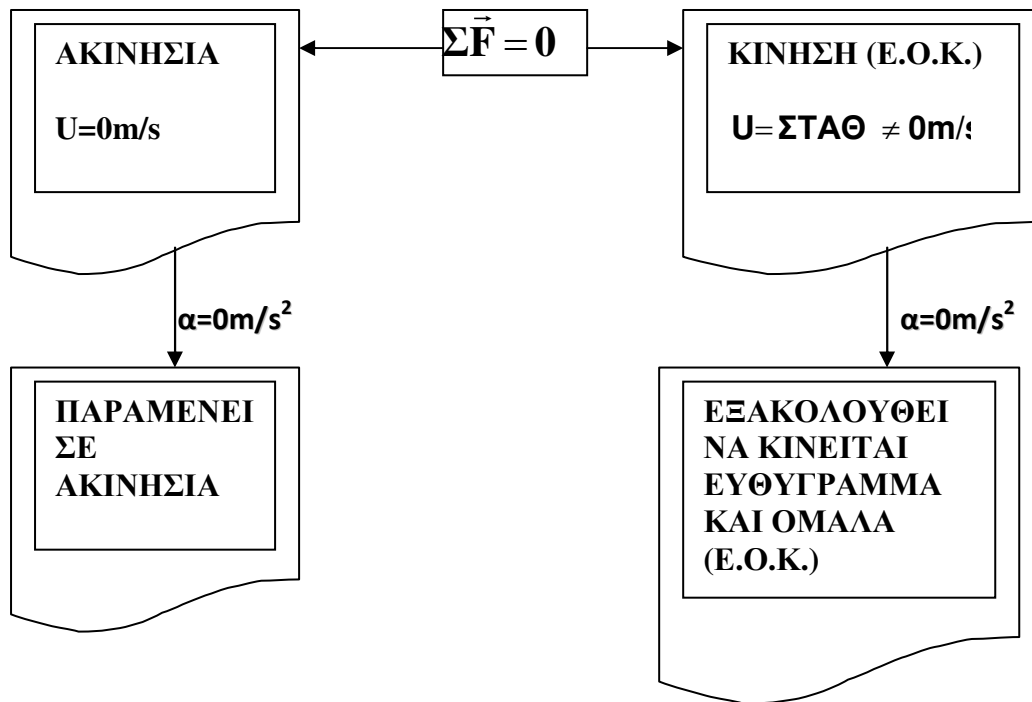
Αν πρέπει να βρούμε τη συνισταμένη δύναμη πολλών ομοεπιπέδων δυνάμεων:

1. επιλέγουμε τους άξονες x και y ώστε οι περισσότερες δυνάμεις να βρίσκονται πάνω σ' αυτούς,
2. αναλύουμε όσες δυνάμεις δεν βρίσκονται πάνω στους άξονες πάνω στις διευθύνσεις x και y
3. βρίσκουμε τη συνισταμένη πάνω σε κάθε άξονα (ΣF_x , ΣF_y)
4. τελικά έχουμε δύο κάθετες δυνάμεις και εργαζόμαστε όπως στο προηγούμενο παράδειγμα

ΝΟΜΟΙ NEWTON

1ος: "Αν η συνισταμένη των δυνάμεων που ασκούνται σε ένα σώμα είναι μηδέν, τότε το σώμα ή ηρεμεί ή κινείται ευθύγραμμα και ομαλά."

Όταν σε ένα σώμα η συνισταμένη είναι ΜΗΔΕΝ $\Sigma \vec{F} = \mathbf{0}$ τότε έχουμε **ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ**:
[$\Sigma \vec{F} = \mathbf{0}$ σημαίνει 1. ΔΕΝ ασκείται καμία δύναμη ή 2. η συνολική δύναμη είναι μηδέν]

Όταν ένα σώμα **ισορροπεί στο επίπεδο** τότε αυτό σημαίνει ότι **ισορροπεί τόσο στον άξονα x όσο και στον άξονα y**. Δηλαδή:

$$\Sigma \vec{F} = \mathbf{0} \Rightarrow \begin{cases} \Sigma F_x = 0 \\ \text{και} \\ \Sigma F_y = 0 \end{cases}$$

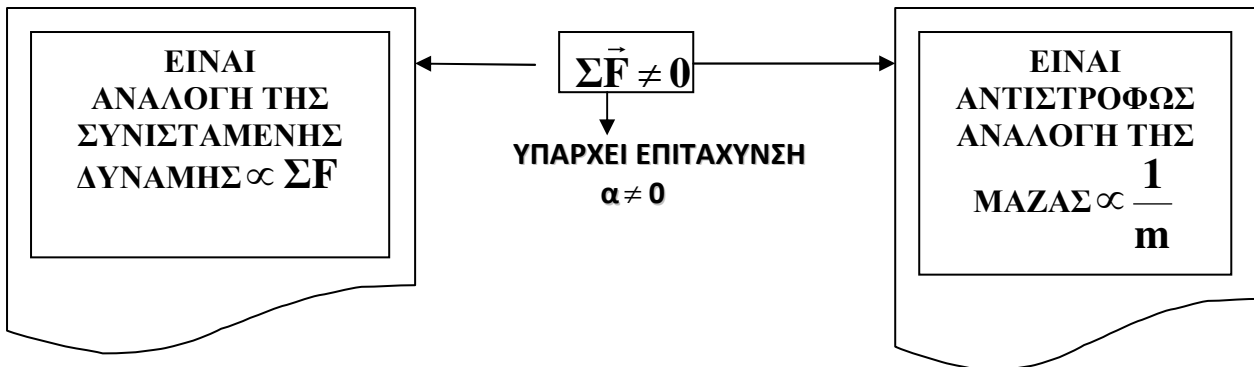
Στα προβλήματα πολύ συχνά συναντάμε περιπτώσεις όπου το σώμα **ισορροπεί ως προς τον έναν άξονα** (1ος νόμος Newton) αλλά όχι ως προς τον άλλον (2ος νόμος Newton).

2ος: "Όταν πάνω σ' ένα σώμα μάζας m ασκείται συνολική δύναμη ΣF τότε το σώμα αποκτά επιτάχυνση a η οποία είναι ανάλογη της δύναμης και αντιστρόφως ανάλογη της μάζας του."

$$\vec{a} = \frac{\Sigma \vec{F}}{m}$$

Όταν σε ένα σώμα η συνισταμένη ΔΕΝ είναι ΜΗΔΕΝ $\Sigma \vec{F} \neq 0$ τότε έχουμε **ΜΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ**:

[$\Sigma \vec{F} \neq 0$ σημαίνει ότι το σώμα επιταχύνεται, δηλαδή μεταβάλλεται η ταχύτητα του]

Πολύ συχνά χρησιμοποιούμε τον τύπο στην παρακάτω μορφή:

$$\Sigma \vec{F} = m \cdot \vec{a}$$

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

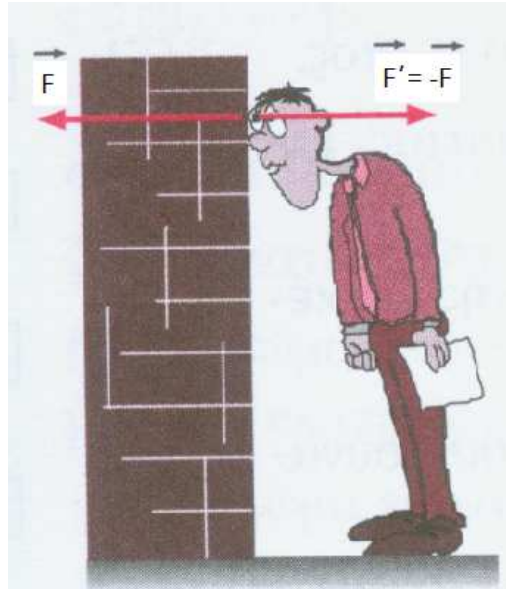
**ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΔΥΝΑΜΗ
ΓΙΑ ΝΑ ΚΙΝΗΘΕΙ ΕΝΑ ΣΩΜΑ**

Η ευθύγραμμη ομαλή κίνηση η οποία γίνεται με σταθερή ταχύτητα είναι μια κίνηση που γίνεται όταν $\Sigma \vec{F} = 0$. Δηλαδή όταν πάνω στο σώμα ΔΕΝ ασκείται δύναμη ή αν ασκείται έχει συνισταμένη ΜΗΔΕΝ.

"Η ΔΥΝΑΜΗ ΑΠΛΩΣ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΗΝ ΤΑΧΥΤΗΤΑ"!

3ος: "Όταν δύο σώματα αλληλεπιδρούν και το πρώτο ασκεί δύναμη $\vec{F}$ στο δεύτερο, τότε και το δεύτερο ασκεί αντίθετη δύναμη $-\vec{F}$ στο πρώτο."

[Γι' αυτό λέμε ότι οι δυνάμεις στη φύση εμφανίζονται κατά ζεύγη]

ΔΡΑΣΗ-ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ. ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΝΟΗΜΑ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥΣ.

Όπως φαίνεται μέσα από τους νόμους του Newton η ύπαρξη ή η απουσία δυνάμεων έχει σχέση με το είδος της κίνησης που κάνει το σώμα, άρα ότι έχουμε μάθει για τις κινήσεις χρησιμοποιείται στα προβλήματα που σχετίζονται με τις δυνάμεις.